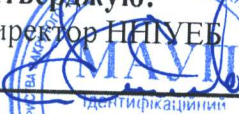

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

Кафедра економіки та управління бізнесом

Затверджую: Директор ННУВББ Семенець-Орлова І.А. « 00127522 №1 2024 р.	Схвалено на засіданні кафедри Протокол № 1 від «30» 08. 2024 р. Завідувач кафедри Братусь Г.А.
--	--

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу

спеціальності: 073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня: другого (магістерського)

(назва освітнього рівня)

Освітньо-професійної програми: «Економіка та управління бізнесом»

(шифр і назва освітньо-професійної програми)

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та управління бізнесом

Викладач:

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та управління бізнесом

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та управління бізнесом

Протокол від 30.08.2024. № 1

Завідувач кафедри Братусь Г.А.
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньо-професійної програми

____.____. 2024р.

Керівник (гарант) освітньо-професійної програми
(підпис)

Силабус перевірено

____.____. 2024 р.

Заступник директора І.І.Каліна
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ННІМЕФ
Кафедра економіки та управління бізнесом

Назва дисципліни	Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу
Викладач (-і)	Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та управління бізнесом
Портфоліо викладача (-ів)	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/aspirantura1/portfolio-vikladachiv/bratus-ganna-anatoliivna.html
Контактний тел.	+380953130316
E-mail:	E-mail: anbr0208@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/aspirantura1/silabusi9.html
Консультації	Вівторок, 1.5 години, 13.00-14.30, корп..2, ауд.37.

1. Коротка анотація до дисципліни.

Управління соціальною відповідальністю ґрунтується на комплексній і динамічній системі цінностей, властивих суб'єктам соціальної відповідальності – громадянам, соціальним групам, суспільству загалом, інститутам та органам державної влади й місцевого самоврядування, їх посадовим особам. Формування й реалізація соціальної відповідальності всіх суб'єктів суспільства полягає у тому, що вона підвищує ефективність суспільства, сприяючи координації дій, створює сприятливий клімат для економічного зростання підприємницької діяльності, соціального розвитку, зменшує соціальні, економічні, інвестиційні ризики, створює передумови для збалансованого розвитку й успішного запобігання економічним кризам, сприяє людському розвитку за всіма напрямками. Курс «Управління соціальною відповідальністю бізнеса» передбачає формування навичок в галузі державного управління та місцевого самоврядування, регіонального розвитку, а також менеджменту організацій, озброює теоретичними знаннями та практичними навиками опрацювання й обґрунтування конкретних пропозицій, які стосуються актуальних проблем управління підприємствами та бізнесом, а також передбачає вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду вироблення соціально відповідального бізнесу.

Мета вивчення дисципліни: полягає у формуванні фундаментальних знань з теорії та практики управління соціальною відповідальністю і відповідних професійних компетенцій, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки її суб'єктів (інститутів).

Завданнями дисципліни є:

- вивчення термінології дисципліни «Управління соціальною відповідальністю»;
- освоєння методологічних основ формування організаційно-економічного механізму управління соціальною відповідальністю;
- вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору методів оцінки наукових підходів до управління соціальною відповідальністю, форм їх документування та одержання соціального та економічного ефектів;
- оцінювання результативності соціальної відповідальності на різних етапах його

здійснення;

– набуття вмінь з обґрунтовування напрямів та інноваційних заходів щодо удосконалення управління соціальною відповідальністю.

Предметом дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та практичні положення формування інституту управління соціальною відповідальністю бізнесу, громадян, держави.

2. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність генерувати нові ідеї (креативність);	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації та підприємства.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

Формування сукупності компетентностей спрямоване на досягнення програмних результатів навчання:

- Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

3. Тривалість курсу. 120 годин 4 кредити ЄКТС), з них: 50 годин аудиторної роботи; 70 2 годин – самостійної роботи, залік.

4. Статус дисципліни: вибіркова

Пререквізити: Навчальний курс «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу» входить до циклу спеціалізованих економічних дисциплін і спирається на раніше засвоєні здобувачами предмети: «Управління бізнесом», «Мікроекономіка», «Право», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Корпоративне управління», «Теорія організацій», та ін.

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею WI-FI.

6. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

7. Зміст дисципліни: Курс складається із двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 «Сутність та форми прояву корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» (лекційні теми 1, 2, 3, 4, семінарські теми 1-4);
- Змістовий модуль 2 «Особливості процесу корпоративної соціальної відповідальності бізнесу» (лекційна тема 5, 6, 7, 8 семінарські теми 5-8);

8. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

9. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

10.

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	8	8	8
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
Разом	78			78	
Максимальна кількість балів:		156			
156:100=1,56. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,56 = загальна кількість балів.					

Система оцінювання навчальних досягнень

11. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота 1 (змістовий модуль 1). Підготувати презентацію на тему впровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в практику вітчизняних підприємств (на прикладі конкретних підприємств).

Самостійна робота 2 (змістовий модуль 2). Підготувати доповідь на тему із запропонованого переліку.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів здійснюється у вигляді виконання тестового завдання відповідного змістового модуля.

Максимальна кількість балів - 25 балів.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. Відбувається за підсумками бальної оцінки виконання всіх видів робіт.

Залік проводиться в усній формі: до завдання входять 2 теоретичних питання, за відповідь на які максимально можливо отримати 20 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 20 балів – студент надав правильні та повні відповіді на всі запитання: «зараховано», А, 100-90 балів;
- 15 балів – студент відповів на всі запитання, проте допустив певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому: «зараховано», В/С, 89–75 балів;
- 10 балів – студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу; ця оцінка також відповідає правильній відповіді на одне з двох поставлених питань: «зараховано», D/E, 74–60 балів;
- 0 балів – студент надав неправильні відповіді на поставлені запитання, виявив неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу та неспроможність послідовно і правильно аргументувати свою відповідь, або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання: «не зараховано», F–FX, 59–0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати заліку.

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю(див.: навчальна програма дисципліни).

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Frederick W. C. From CSR-1 to CSR-2: the maturing of business-and-society thought/ W. C. Frederick. – 1994. – P. 154 – 155.
2. Swanson D.L. Addressing a theoretical problem by reorienting the corporate social performance model/ D.L. Swanson // *Academy of Management Review* – 1995. – P.43 – 64.
3. Абдулаев К.Н. та ін. Корпоративне управління : процеси, стратегії, технології: колективна монографія / за ред. К.С. Шапошникова. Херсон : Гельветика, 2015. 536 с.
4. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент : учеб. курс. Киев : Ника-Центр. 2001. 448 с.
5. Братусь Г.А., Дмитренко Г.А., Лазарева М.Г. Якість трудового потенціалу організації як ключова умова реалізації системного менеджменту. *Економічні горизонти. Economic horizons: щокв. Наук. журнал*. Умань. Держ. Пед. ун-т ім. Павла Тичини. №1. 2021.
6. Братусь Г.А., Лазарева М.Г. Деякі властивості соціально-економічних систем. *Економічні горизонти. Economic horizons: щокв. Наук. журнал*. Умань. Держ. Пед. ун-т ім. Павла Тичини. №2. 2021. С.4-17.
7. Bratus H., Mazur Yu., Karbovska L., Paliy S. (2022) STRATEGIC MAPS AS A FORM OF FUNCTIONAL STRATEGIES OF MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES IN UKRAINE IMPLEMENTATION. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. Том 2 (43), 296-304.
8. Bratus H., Borodina O, Udovychenko V., Kaczmarzewski S., Kostrychenko V., Koval V. Renovation management of the national economy in ensuring energy decentralization. *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal* 2022;25(2):67–84.
9. Гончарук Т.В. Зарубіжний досвід розвитку підприємницьких структур та можливості його використання в Україні. *Ефективна економіка*. 2017. № 9. URL : <file:///C:/Users/ASUS/Downloads/19620.pdf>
10. Грищук В. К. Соціальна відповідальність : навчальний посібник / Грищук. В. К. – Львів : Львівський державний ун-т внутрішніх справ, 2012. – 152 с.
11. Деркач С. Бізнес має бути соціально відповідальним. URL : <http://www.stepanderkach.com.ua>.
12. Колот А.М. Сучасна філософія корпоративної соціальної відповідальності: еволюція поглядів. *Економіка України*. 2014. № 3 (628). С. 70–82.
13. Колот А.М., Грішнова О.А. Соціальна відповідальність : теорія і практика розвитку : монографія / за наук. ред. А.М. Колота. Київ : КНЕУ, 2012. 501 с.
14. Корпоративна соціальна відповідальність / за заг. ред. Т.С. Смовженко, А.Я. Кузнєцової. Київ : УБС НБУ, 2010. 314 с.
15. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. Київ : Стандарт, 2005. 302 с.
16. Лазоренко О., Колишко Р. та ін.. Посібник із КСВ. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності. Київ : Видавництво «Енергія», 2008. 96 с.
17. Охріменко О. О. Соціальна відповідальність : навчальний посібник / О. О. Охріменко, Т. В. Іванова. – Київ : Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний інститут», 2015. –180 с. 9.
18. Пономаренко О.В. Механізм державного управління соціальними проєктами та програмами : теорія і методологія : монографія. Донецьк : Технопарк, 2010. 342 с.
19. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління : теорія і практика. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 360 с.
20. Соціальна відповідальність : теорія і практика розвитку / за наук. ред. А.М.

Колота. Київ : КНЕУ, 2012 500 с.

21. Шутаєва О. О. Соціальна відповідальність в досягненні конкурентоспроможності підприємства / О. О. Шутаєва // Культура народів Причорномор'я. – 2014. – № 273. — С. 73 – 78.

Додаткова література:

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL : <https://smida.gov.ua/>
2. Венчурна філантропія. Сайт Українського форуму благодійників. URL : <http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/filantropija-u-sviti/trendi/trend-1.htm>.
3. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Глобальний договір ООН (Global Compact). URL : <http://www.unglobalcompact.org>
5. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Грановська І.В. Міжнародні стандарти звітності соціальної відповідальності бізнесу. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Компанії, що практикують соціальну відповідальність бізнесу. URL : <http://www.svb.org.ua/companies>.
9. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254/96- ВР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
10. Корпоративний соціальний звіт «Carlsberg Ukraine». URL : <http://ru.carlsbergukraine.com/csr/>
11. Складено рейтинг найбільш «зелених» компаній України. URL : <http://biz.liga.net>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу»

Разом: 120 год., з них лекції – 34 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 70 год.

Кількість балів	156 бала							
Модулі	Змістовий модуль І				Змістовий модуль ІІ			
Назва модуля	Сутність та форми прояву корпоративної соціальної відповідальності бізнесу				Особливості процесу корпоративної соціальної відповідальності бізнесу			
Лекції	1 (2 бал)	2 (2 бал)	3 (2 бал)	4 (2 бал)	5 (2 бал)	6 (2 бал)	7 (2 бал)	8 (2 бал)
Теми лекцій	Сутність і принципи корпоративної соціальної відповідальності	Внутрішня соціальна політика компанії	Соціальне інвестування і соціально-орієнтований маркетинг	Організаційна культура та її зміст	Корпоративна соціальна стратегія	Соціальні інвестиції та соціальне партнерство бізнесу	Ефективність управління з урахуванням корпоративної соціальної відповідальності	Рівні та оцінка корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.
Семінарські та практичні		1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)	3+4 (2+20 балів)	5 (1+10 балів)	6 (1+10)	7 (1+10)	8 (1+10)
Теми семінарських занять	Сутність і принципи корпоративної соціальної відповідальності	Внутрішня соціальна політика компанії	Соціальне інвестування і соціально-орієнтований маркетинг	Організаційна культура та її зміст	Корпоративна соціальна стратегія	Соціальні інвестиції та соціальне партнерство бізнесу	Ефективність управління з урахуванням корпоративної соціальної відповідальності	Рівні та оцінка корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.
Самостійна робота			1 (5 балів)				2 (5 балів)	
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)				модульна контрольна робота №2 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,56							